

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนเทศบาลวัดโขดทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจข้อมูล (Survey) โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อให้ได้
ข้อสรุปในประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาล
วัดโขดทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนเทศบาลวัดโขดทิมทาราม
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ที่เป็นตัวแทนชุมชน จำนวนรวมทั้งสิ้น 2,448 คน
เป็นผู้นำชุมชน จำนวน 17 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 2,431 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเทศบาลวัดโขดทิมทาราม
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง จำนวน 360 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 17 คน
ได้จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และประชาชนทั่วไป จำนวน 343 คน ได้จาก
สูตรของยามานะ (Yamane, 1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ที่ .05 การสุ่มแบบชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้รายชื่อ
กลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไปในเขตบริการ โรงเรียนเทศบาลวัดโศดิมทาราม
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สถานภาพของตัวแทนชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้นำชุมชน	17	17
2. ประชาชนทั่วไป	2,431	343
รวม	2,448	360

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโศดิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ตามความคิดเห็นของผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบบันทึกตรวจสอบรายการ (Check-list) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ตำแหน่ง
2. รายได้
3. อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโศดิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ตามความคิดเห็นของผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป โดยตัวแปรตาม คือระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ใน 4 ด้าน มีประเด็นปัญหาทั้งหมด 34 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนจัดกิจกรรม มี 10 ข้อ
2. ด้านการจัดสรรทรัพยากร มี 8 ข้อ
3. ด้านการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ มี 8 ข้อ
4. ด้านการติดตามและประเมินผล มี 8 ข้อ

แบบสอบถามที่ใช้มีลักษณะเป็นช่วง ได้แก่ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1987 cited in Best & Kahn, 1993, p. 247) มี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น บทความ รายงานการวิจัย เพื่อเป็นกรอบแนวคิด และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ นำข้อมูลทั้งหมด มาบูรณาการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ศึกษา ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และจัดแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 เนื้อหาของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจัดเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโศกพิพัฑฒาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ตามความคิดเห็นประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนซึ่งเป็นผู้แทนในชุมชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

1.2 การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการ วัดแบบกำหนดช่วงความรู้สึกในทางบวกของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปหามาก ดังนี้

- 1 คะแนน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 คะแนน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 3 คะแนน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 คะแนน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 5 คะแนน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.1.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล วิจิตรวรรณ สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.1.1.2 ดร.ศิริเพ็ญ วิศิษฐ์พิทยา ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.1.3 ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาตรวจสอบแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วนำมาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ตัวแทนชุมชนนอกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำไปคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .25-.67 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูล จากตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเทศบาลวัดโชติการาม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนคร ระยอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำหนังสือของมหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมแบบสอบถาม จำนวน 360 ฉบับ โดยจำนวน 17 ฉบับ ส่งเจาะจงไปยังผู้นำชุมชน คือ ประธานกรรมการสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา สมาชิกสภาเทศบาล และจำนวน 343 ฉบับ ส่งไปยังประชาชนทั่วไป ในเขตบริการของโรงเรียนเทศบาล วัดโชติการาม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสอดซองเปล่า พร้อมติดแสตมป์ เพื่อให้สามารถนำส่งกลับทางไปรษณีย์ได้ทันที

3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง หรือได้ความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับโดยทาง ไปรษณีย์ หากได้รับแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยตามเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียน ที่เหลือด้วยตนเองอีกครั้ง นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ได้ 360 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์หาค่าความถี่ของแต่ละประเด็น โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

3. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโคกทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง มาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโคกทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง นำผลที่ได้เสนอเป็นภาพรวม โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมูลที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ในการให้ความหมาย พิจารณาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโคกทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง โดยภาพรวม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาลวัดโคกทิมทาราม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างตามตัวแปรตำแหน่ง และรายได้ โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างของอาชีพ เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's)